

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра практичної психології

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ І ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ТА
ФАХІВЦІВ (КОНСУЛЬТАНТІВ) ІРЦ.**

**«Фахове впровадження та організація інклюзивної освіти
(інтелектуальні труднощі)»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри практичної психології

(протокол № 10 від 26.11.2024 р.)

Завідувач кафедри

Ігор КОРНІЄНКО

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 6 від 19.12.2024 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, фахівців (консультантів) ІРЦ.
«Фахове впровадження та організація інклюзивної освіти (інтелектуальні труднощі)»

Розробники завідувач кафедри практичної психології кандидат психологічних наук Корнієнко І.О., методист ЦППО Кузь Г.Б. методист ЦППО Магарська С.В.

Мета: реалізація програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, сприяння їхньому професійному зростанню, відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти для осіб з ООП.

Напрямок:

формування інклюзивного, розвиваючого та мотивуючого до навчання освітнього простору для дітей з особливими освітніми потребами

Обсяг: 15 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна, дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність діяти на основі соціальної відповідальності та громадянської свідомості, захищати права і свободу осіб з особливими освітніми потребами відповідно до основних правозахисних документів; (В1.1; В1.2)
- уміння працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини; (Б3.3)
- здатність до прийняття ефективних рішень у взаємодії дітей та педагогів та усвідомлювати взаємозалежність учасників освітнього процесу; (Б2.2; Б2.3)
- здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей. (ЗК.05)

Професійні компетентності:

- знання основних законодавчих документів, їхньої ролі у впровадженні інклюзивної освіти; (А3.1)
- обізнаність з особливостями створення індивідуальної програми розвитку; забезпечення рекомендацій щодо здійснення необхідних адаптацій та модифікацій в освітньому процесі; (А2.6;Б.13;В1.3)
- компетентність у сфері дидактики та методики навчання дітей з порушеннями інтелекту. (Д3.1)

Очікувані результати:

- - використовує знання щодо організації та впровадження інклюзивного

середовища в освітньому закладі;

- - знає основні корекційні прийоми в роботі з дітьми з порушеннями інтелекту;
- - володіє методами роботи з дітьми з порушеннями інтелекту різного ступеня.

Місце надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

Тема 2. Формування очікувань учасників. Ознайомлення з контрольним завданням.

Час за робочою навчальною програмою: П-1

Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.

Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.

1. Комплексна психолого-педагогічна оцінка дитини, її складові.
2. Рівні підтримки.
3. Важливість командного підходу у роботі з дитиною з ООП. Співпраця асистента і вчителів.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 1.2. Індивідуальна програма розвитку — основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами.

1. Вимоги до складання індивідуальної програми розвитку (ІПР).
2. Адаптація та модифікація навчальних матеріалів до особливих потреб дитини з порушеннями інтелекту.
3. Роль батьків у створенні ІПР.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту (III).

Тема 2.1. Ступені III та їх особливості.

1. Ступені порушення інтелекту, їх характеристика
2. Особливості пізнавальної діяльності дітей з інтелектуальними труднощами легкого ступеня.
3. Особливості пізнавальної діяльності дітей з інтелектуальними труднощами помірного та важкого (глибокого) ступеня.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.2. Основи корекційної роботи.

1. Корекційні прийоми.
2. Напрямки корекційно-педагогічного процесу для дітей, які мають порушення інтелектуального розвитку.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.3. Навчання дітей з порушеннями інтелекту в спеціальних закладах.

1. Організація освітнього процесу в спеціальних школах та НРЦ.
2. Навчальні плани та програми закладів спеціальної освіти для дітей з порушеннями інтелекту.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.4. Методика навчання дітей з порушеннями інтелекту.

1. Пріоритетність цілей при плануванні роботи з дітьми з ПІ.
2. Особливості організації освітнього процесу в початковій школі.
3. Особливості організації освітнього процесу в школі II ступеня.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Вихідне діагностування

1. Виконання самостійної роботи.
2. Підведення підсумків. Рефлексія.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, на лекціях – експрес-контроль, постановка конкретних питань з теми. На останньому занятті передбачається виконання самостійної роботи;

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Назви тем</i>	<i>Кількість годин</i>			
	<i>Усього</i>	<i>Лекції</i>	<i>Практичні</i>	<i>Тренінги</i>

Інтеграційно-мотиваційне заняття.	1		1	
Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.	4	2	2	
Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.	2	2		
Тема 1.2. ППР— основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з ООП	2		2	
Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту (ІІ).	8	6	2	
Тема 2.1. Ступені ІІ та їх особливості.	2	2		
Тема 2.2. Основи корекційної роботи.	2	2		
Тема 2.3. Навчання дітей з порушеннями інтелекту в спеціальних закладах.	2	2		
Тема 2.4. Методика навчання дітей з порушеннями інтелекту.	2		2	
Вихідне діагностування. Самостійна робота.	2		2	
Всього годин:	15	8	7	

ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ашиток Н. Інклюзивна освіта: системний підхід // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2015. № 229. С. 11 – 16
2. О.В. Гаврилов. Психолого-педагогічна характеристика легкої, помірної, тяжкої та глибокої розумової відсталості./ Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України.
3. Дитина з порушеннями інтелектуального розвитку / С. В. Три-коз, Г. О. Блеч. — Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. (Інклюзивне навчання).

4. Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад: Навчально-методичний посібник/кол. упорядників: О.Патрикєєва, Н.Софій, І.Луценко, І. Василяшко. Київ:ТОВ Видавничий дім «Плеяди»,2011.96 с.
5. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: Практич. посіб. / Тім Лорман, Джоан Деспелер, Девід Харві; пер. з англ. Київ: СПД-ФО Парашин І. С. 2010. 296 с.
6. Картава Ю.А. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому закладі: метод. рек. Суми:вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2013. 64с.
7. Колупаєва А. А. Діти з особливими потребами в освітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: Навчально-методичний посібник / за заг. редакцією А. Колупаєвої. Київ: «АТОПОЛ», 2010. 96с.
8. Колупаєва А. А. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навч. курс та навчально-методичний посібник / кол. упорядників: А. Колупаєва, Е. Данілавічюте, С. Литовченко. Київ: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 197 с.
9. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки: Навчально-методичний посібник/за заг. ред. С. Миронової. Кам'янець-Подільський: 2010. 263 с.
10. Софій Н. З. Залучення батьків до процесу оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови: науково-методична збірка / за заг. ред. В.Засенка, А. Колупаєвої. Київ. 2013. № 4. С. 312-320.
11. Софій Н. З. Спільність зусиль: фахівці в інклюзивному класі: Навчально-методичний посібник. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2016.108 с.
12. Як вчити і розвивати розумово відсталих дітей. Сост. К. Грюневальд. - СПб., 1998.

Інформаційні та електронні ресурси:

1. Електронна бібліотека Всеукраїнського фонду "Крок за кроком". Режим доступу: www.ussf.kiev.ua
2. Міністерство освіти та науки України. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>
3. Національна асамблея людей з інвалідністю. Режим доступу: <http://www.naiu.org.ua/> -
4. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/dityam-z-osoblivimi-potrebam>

Нормативно-правова база:

1. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#Text>

